

Shika ni akεpiaa jarayeli

2022-2023

New York Immigration Coalition
nyic.org

35th
NYIC

I. CMGBELEM

Gbejianotoo Ni Yoo Keha Wolo Le Ke Nitsumo	1
--	---

II. JARAYELI SHIKA

Nistumoo Gbejianotoo Shishinumoo	2
Nitsumoo gbejianotoo shishitoo	3

**3AKA CSCATA IN CAN IOTCRS 13B9
SHIKA COM MLI**

Bo diensts oshika	4
<i>Nanemei ke wekumei</i>	5
<i>mei adej shikataomo</i>	6
<i>Hei ni anaa mei adej shika ye</i>	7
Shikakee	8
Shikafaa	9
<i>Shikafaa Gbejianotoo</i>	10
<i>Jarayeli Bibii Ashikafaa Gbejianotoo Gbajaa</i>	11
<i>Nokwemwo wolo</i>	

IV. YELIKEBUMA NIBII

New York maļ akutso	
Noyaa Shikatohe Nitsumo	12

Gbe no ni Oootso Oke Wolo nee Atsu Nii

No kome ko ni anyeeεε ashi sεε keji aato loo aataao ni jarayeli aya no ji gbeι srɔtoi anɔ ni aaatsɔ kena shika kεmɔ naagbai anaa ye jarayeli mli. Gbefalɔi-amεhie jarayeli nitsumɔ bibii ni ehe nitsulɔi ni yikulε feo 33.8% ye New York maŋ lε mli ni ejí wɔhiεnɔkamɔ ake wɔbaatsɔ shεεwiemɔi ke nibii ni baaha amεnitsumɔi aya no lε anɔ keha amεna amεle nibii ni baaha amεnitsumɔi lε aya no jogbaŋŋ.

Wolo nee baafee dade keha gbɔi ni hie jarayeli nitsumɔi bibii ake shishijee no ko keha jarayeli nitsumɔ shishitoo, gbeι srɔtoi anɔ ni aaatsɔ ana shika, ke gbeι anɔ ni abaanyε atsɔ afa shika. Shika ke nitsumɔ taomɔ gbene ni obaakɔ lε baatsɔɔ ojarayeli nitsumɔ lε shikamɔ ke owɔsεε shika sane mli hu. Esa ake okwε shika gbεjianctoo ni oookɔ lε wamɔ keha jarayeli nitsumɔ mli otii lε anamɔ ke agbenε no ni baaye ebua oshikataomɔ nihiamɔnii.

Nibii komεi tamɔ aplεtohamɔ ke hegbeεwolo hamɔ neke lε, amεfataaaa nibii ni abaawie he ye wolo nee mli lε he. Ana wolo nee ake wolo ni baaye ebua jarayeli nitsumɔ shika gbεjianctoo he nilee. Yaa biε koni oyakane nibii ni kɔɔ gbɔi ajarayeli nitsumɔ bibii gbεjianctoo lε he nii <https://www.nyic.org/immigrant-small-business-guide/> koni ole nibii krokomei hu.

Nitsumɔ gbejianɔtoo shishinumɔ

Dani obaato oyin yε shika gbejianɔtoo kεha ojarayeli nitsumɔ lε, esa akε oto jarayeli nitsumɔ gbejianɔtoo lε shishi. Jarayeli **nitsumɔ gbejianɔtoo** ni tamɔ hemokεyeli ni ayɔɔ yε omli nεε, baaha mei ni faa shika ale kεji eeehi bo shikafaa. Ehaa anaa onukwayeli, loo kεji esa akε apia onitsumɔ lε yε shika gbefan. Shikafalɔi leo enε kεjε otsutsu shika sane mli ke onokwa ni oye yε shikafaa nyɔmowoo mli.

Agbeleɔ jarayeli nitsumɔ shika gbejianɔtoo lε yε nitsumɔ lε gbeι amli. Enε haa anaa akε ojarayeli nitsumɔ ke bo diεntse oshika gbejianɔtoo lε, srɔto yε mli. Enε he hiaa jogbaŋj ejaaκε:

- Kεji ohiε shika gbejianɔtoi srɔtoi enyɔ lε, oshika sane damɔɔ shi jogbaŋj kεji nɔ gbonyo ko ba ojarayeli nitsumɔ lε mli
- Ojarayeli nitsumɔ lε baana nɔ ko edamo nɔ bɔ ni afee ni onyε ona shikafaa kroko loo ona shika kεjε hei ni anaa shikawamɔ yε.
- Obaanyε ona bɔ ni oshika shikamɔ yɔɔ kεha jarayeli shikafitemɔ ke toowoo.

Nitsumɔ Gbejianɔtoo Blema Sane

Nitsumɔ gbejianɔtoo blema sane haa gbe gbeleɔ kεhaa wamɔ yε shika gbefan, wɔsεε oshra hebuu, ni ewaa mei ni aaasumɔ akε akε bo atsu nii, mei ni haa bo jarayeli nibii, ke mei ni heɔ ni ameyahɔɔ fεε ni amεleɔ kεji amεbaasumɔ ni amεke bo atsu jarayeli nitsumɔ lε. Nεke nitsumɔ gbejianɔtoo blema sane nεε baaha mei ni fataa ohe ke mei ni faa bo shika fεε ale kεji ojarayeli nitsumɔ lε baashwere ni sεenamɔ hu aaaba he lo.

Shikafalɔi hu damɔɔ shika gbejianɔ blema sane lε nɔ kεkwεɔ akε ehi akε aha bo hegbe jεye jara loo afa bo shika. Adamɔɔ bo diεntse oshika gbejianɔtoo ke nitsumɔ shika gbejianɔtoo lε anɔ kεleɔ kεji ehi akε afa bo shika.

Kεji shika gbejianɔ nitsumɔhei tamɔ Experian, Equifax, ke Dun & Bradstreet bakwε oshika gbejianɔtoo wojι amli lε nibii anɔ ni **amεdamɔɔ ji**:

Afii abɔ ni oye yε jarayeli nitsumɔ lε mli	Shikafaa abɔ ni otso mli yε nyɔji neεhu (9) mli	Shikafaa abɔ ni bo diεntse ogbele yε nyɔji ekpaa (6) mli
Shii abɔ ni oke sεε ke nyɔmowoo	Onitsumɔ lε dale	Oshika nyɔmowoo gbejianɔtoo yε nyɔji nyɔrɔma ke enyɔ (12) ni eho lε mli

Gbeí Anó ni Atsóo Kétoó Nitsumó Gbejianótoo Shishi

Kó Bó ni Osumóo Ake Jarayeli Nitsumó Ie Shikamó Aji	<ul style="list-style-type: none">Yé jarayeli nitsumó shikamó amlí Ié, kaaha bo diéntse oshika gbejianótoo ké jarayeli nitsumó shika gbejianótoo Ié ka ńele kome nō bája eyafee anjro nitsumó.Obaanyé okase nibii babao ni kóo jarayeli nitsumó shikamnó he yé bie: https://www.nyic.org/immigrant-small-business-guide
Taomó Nitsumó Yósemó Yibó Ie (EIN)	<ul style="list-style-type: none">Nitsumó yósemó yibó ni afóo nō kuku ake 'EIN' ni afóo Ie tsemó ake 'Federal Tax' yósemó yibó Ié. Ehaa ayoo nitsumó Ie oya. Ojarayeli nitsumó Ie hiaa EIN née bó ni afee koni onyé ofaili too ni sa ake owo, ogbele jarayelki nitsumó foto yé shikatohe, koni onyé obi koni aha bo jarayeli nitsumó wolo, hegbeñmee wolo ké nitsumó he mli woloObaanyé oya bie koni oyatao EIN ketsó IRS dade Ie nō: https://www.irs.gov/ein
Gbelemó Jarayeli nitsumó foto	Ehe hiaa jogbañj ake ogbele jarayeli nitsumó shika foto yé shikatohe Ie bó ni afee ni ojara bo diéntse oshikafitemó ké nitsumó Ie shikafitemó mli jogbañj. Shikatohei Ie hu baaye abua bo kéji eeba Ie ake ootao shikafaahé.
Ké nihiçoloi/Mei ni haa bo nibii ana shramó kpakpa	Mei ni haa bo nibii, nibii amlí agugui, ké nibii krokomesi ni jéç nihiçoloi ké mei ni haa bo nii aŋčó Ie waa ni ojarayeli nitsumó Ie maa shi jogbañj

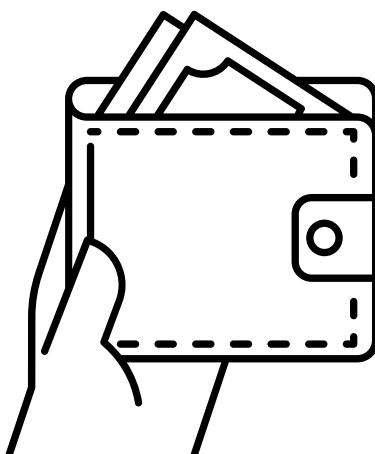
Bo diεŋtse oshika

Kεji akε bo diεŋtse oshika lε atsɔɔ ake **bo diεŋtse okε oshika** wo nitsumɔ lε mli. Ekaaa shi kwraa ake ooona jarayeli nitsumɔ hei hiɛlɔi ni yε shika ni fa kεha shika abɔ ni nitsumɔ lε hiaa lε, no hewɔ lε esa ake amεke amεhiε afɔ hei krokomei tamɔ manj jara loo shika ke niamliwoo, aŋkro shika kaadi, loo shikafaa.

Kεji okε bo diεŋtse oshika wo jarayeli nitsumɔ lε mi lε, ehaa bo henɔyeli ni onyeɔ ofeɔ nɔ ni osumɔɔ ni onaa 100% sεenamɔ kεjeɔ nihɔɔmɔ ke shika ni okεwo nibii krokomei amlı lε amlı. Ehe hiaa ake ole ake kεji okome too okε oshika wo nitsumɔ lε mli lε, belε oshrai fεε ni aaaba nitsumɔ lε mli lε tere bo.

Kεji bo diεŋtse okε oshika wo nitsumɔ lε mli lε, okε onane maa shi ake nitsumɔ lε ashwere yε be kuku ko sεε. Ootao ni ona shika ni okεwo nitsumɔ lε mli lε nɔŋŋɔ.

Kulε sa ake gbɔmεi nεε ke amεhiε fɔɔ shikatoohεi anɔ shi bei babaoɔ lε amεbiɔ wekumɔi ke nanemεi koni amεye abua amε loo amεbiɔ mei krokomei.

Weku ke Nanem ei

Weku ke nanem ei ji mei klejklej ni Jarayeli nitsum o bibii nee ke amehie fo ameno ejaa ke amek e ame ye jogbaej ni agben e amehie otii ni ka nitsum o le hie ke nibii ni mo le aaany e afee le ameyeo.

Nibii kom ei ni tsio jarayeli nitsum o nee anaa keji amemiitao faahe ke mei ni ke ameshika aaawo nitsum o le mli le hewo le, amesum o ni amek e amehie af wekum ei ke nanem ei an o. Amebaanye amets o nik ee, shikafaa, loo shika ke nitsum o mliwoo no kye abua nitsum o le. Ameny e amehaa shika ni naagbai loo nibii etsiii naa loo afaa shika le ni ake nibii ni haaa agbigbli mli ato he keji eba le ake awo shikafaa le he nyomo.

Ye anokwale ye oshrai ni baa nitsum o le mli le he koni oha nibii afee faj e aha mei ni waa bo loo fa abo shika le. Ke ohie af nibii nee an o keji ootao wam o ko keje nanem ei ke wekum ei aden:

Ha ale no ni otaoo	<ul style="list-style-type: none">Ha ale shika abo ni otaoo keha otii ko ni ka ohie le
Ha onifeem o i e afee faj e	<ul style="list-style-type: none">Meni ji oshika ke nitsum o mliwoo gbejianctoo?Meni ji nibii ni bo hu okewo nitsum o le mli?Meni ji oshrai ni yoo mli?
Na ni jmaa nodaam o ko ni ts o shika ni ofa he gbejianctoo le	<ul style="list-style-type: none">Shika ni ofa ke ehe kpa le fesNo ni hewo ni ofa shika leGbekpaam o ni aba keha shika le he nyomwo awo fes shi kome loo awo nyom o le fiofio; shika abo ni awo ye nyomwo fes nyomwo mliNyomwo le gbejianctoo ni ts o be ni aje nyomwo le shishi ke be ni ake nyomwo le baaba naagbee.No ni baaba keji awooo nyom o le.

Mei adəŋ shika taomo

Mei adəŋ shika taomo ji keji otao nitsumo mli nifeemci ahe shika le keje akutso ni oycc mli le mlibii adəŋ. Afeč ene ketscc kpaa dadei le anç (intaneti).

Ayé mei adəŋ shika taomo enyc ni obaanyé oketsu nii ye ojarayeli nitsumo bibioo le mli:

- **Ake-ni ko shika taomo** - Keji otao shika le keje mei adəŋ ni ahee nyomwooo ko kwraa kejess odəŋ. Nekə oshra-ni ye ḥwei ke oshra-ni ye shishi gbejianctoo nee hi kəha jarayeli nitsumo bibii le.
- **Ato-najiaŋ shika taomo** - mei ni baaha bo shika le baahe no ko, nitsumo mli nii ko, loo hiamonii ko kəha shika ni aməha le. Tamc, ootao shika kəha blodoshaa nitsumo dade ko kəha oblodoshaa nitsumo le, obaanyé otse nibii tamc keeki anç kəha mei ni waa bo ke shika le keji aməhe eko.

Sænamci ke Naagbai ni ycc mei adəŋ shikataomo mli

Mei adəŋ shikataomo haa sænamci sr̄toi babao tamc ehaa mei babao le nitsumo le, ehaa anaa nihelci babao ni ebao shika ni anaaa ye nihoomci mli le shi kwraa. Obaanyé ofee shigbelém̄ ketao nitsumci krokomei ni damc mei adəŋ shikataomo nee no ketsu nii ketao nibii n aməfee ha gbomei le ke keji nitsumo le tee no jogbaŋŋ.

Shi moŋ, sænamci ni ycc mei adəŋ shikataomo le damcc ḥele kome no ejakc edamcc ohesale kəha mei le taomo no.

Hei komci tamc Kickstarter, Indiegogo, ke GoFundMe nekə le, anaa wamc kejic mei adəŋ ye jemc. Obaanyé oke nibii ni ohcc loo nibii ni onitsumo le tsuc afc jemc koni otscc shika abc ni otaoc, ke be ni ka shikataomo le no. Shi na ole ake ke shika ni ona le haaa bo keji onyess onina oti ni okfc ohie le ni aməbi ake owo nyomci kəha nitsumo ni ametsu aməha bo le kəha kaadi ni ake shika woɔ no ni anyec akejic shika hu le hamc.

Mei adəŋ shikataomō: Hei

Hei	Səənamoi	Naagbai
KickStarter www.kickstarter.com	<ul style="list-style-type: none"> Nihamō he ko ni haa oleč mei ni waa bo le nii tamō nibii ni aməbaanye aməhe ke nibii anotsemō. Mei adəŋ shikataomōhe ko ni ale jogbanj 	<ul style="list-style-type: none"> Onine sheŋ oshika le no keji onyeees oshe oti ni okəfə ohie le Awoč 5% nyəmō Awoč nitsumō ni atsu aha bo le nyəmō ni shəč (3%-5%)
GoFundMe www.gofundme.com	<ul style="list-style-type: none"> amenitsumō nyəmōwoo le ka 0% Shika ni onaa fee baa odəŋ keji oshe oti ni ka ohie le no loo oshees no ametsuc nii be fee be 24/7 	<ul style="list-style-type: none"> kaadi ni ake shika too ni akewoo nyəmōwoo he nyəmōwoo
Indiegogo www.indiegogo.com	<ul style="list-style-type: none"> Oye hegbe ni otoc bo dięjtse oti ni oketaos shika le (fee loo obə oti ko kwraa) loo shikataomō ni ka shi (onine baashə shika ni obaana le no keji oshe oti ni ka ohie le no loo oshees no) 'Indiegogo InDemand' haa oshikataomō le yaa no keji onine she shika ni otoc le ogbenaa. 	<ul style="list-style-type: none"> Aheč bo 5% kəha nitsumō le Awoč mei ni tsu shika le he nii le nyəmō hu

Shikakee

Shikakee ji shika ko ni ahaa jarayeli nitsumō ko koni amekēfee no pōtēs ko. Shika nees ejēcā mañ nitsumōi tamō amralo gbeji, shikatoohēi/shifaahei, loo nitsumōi ni naa nitsumō he kpa ye no ni ametsuc mli.

Keji oofa shika le, shikafalōi le taoc ake amele keji obaanyē ni owo shika ni ofaa le he nyōmō, shi nitsumōhei ni ke shika kecō le taoc ake oke ame atsa yaa ketsu no pōtēs ko he nii loo afee no pōtēs ko. Tamō shika ni afa le, mei ni haa shika le biii kone awo shika le nyōmō ni bei pii le, ametaooo nitsumō mli nifeemōi hu.

No kome ko hu ni anaa kejēc shika ni akec mli ji ake, ametaooo shika shikamō ko kwraa dani amekēc shika le. Shi moñ, shikakee mli nitaomōi le amlī wa ni anyēss no aye, towoo he nibii, ke bō ni shikakelō le sumōc ni oke shika le atsu nii aha. Akēni adamōc bō ni nitsumō le mli nifeemōi ke shikakelō le hiēnōkamō nibii anō kēhaa shika nees hewō le, shikakee taomō mli nibii amlī waa ni mei fioo pe ni nine shec no.

Shikafaa

Kéji osumcoo ni oke oshika woɔ onitsumɔ lε mli lε, belε nɔ ni pε nɔ ni ohiε baaka ji shikafaa. Nitsumɔ **shikafaa** haa oshika sane damco shi jogbaŋŋ, oheɔ nitsumɔ dadei ni jara wa, ni ehaa onitsumɔ lε daa.

Tamɔ daadaa jarayeli nitsumɔ shikafaa lε, jarayeli nitsumɔ bibii shikafaa he kpai ye shikrɔŋ kwraa, kεji aawo nyɔmɔ hu lε, emli waaa kwraa, ni kεji ootao hu lε, tɔlε be mli.

Nibii anɔ ni adamɔɔ kεji aatao ni afa shika

- Shika lε Kεnitsumɔ
 - Shikafalɔi lε sumɔɔ ake ostɔɔ ame bɔ ni oke shika lε baatsu nii aha, no hewɔ lε, ha nɔ hewɔ ni otaoo shika lε afee fanŋŋ kεji ootao shikafaa.
- Nyɔmɔ abɔ ni obaawo
 - Ani obaanyε owo shika ni okɔɔ lε he nyɔmɔ fiofio daa nyɔɔŋ gbele?
 - Ani obaanyε ni owo hekpa folo nyɔmɔ?
 - Ani obaanyε otsi shika ni ofa lε he nyɔmɔwoo lε oto be kroko?
- Nyɔmɔbɔɔ
 - Obaanyε ni owo hekpa ni ka nyɔmɔbɔɔ lε nɔ lε?
 - Ani kεji owo nyɔmɔ lε oya lε, ayε nɔ ko ni abaake bo?
- Be
 - Be ni sa ake obɔi shikafaa gbεjianɔtoo lε he nitsumɔ ji be ni shika lε he ehiaaa bo. Shikafaa gbεjianɔtoo lε fa ni eyeɔ be, enε hewɔ lε, esa ake oleɔ ohiamɔi nibii oya.

Shikafaa gbejianotoo

Kwemə oshikafalo lə	<ul style="list-style-type: none"> • Klenklen lə, ke shitooheli ni yoo omaj loo shikafaahei ni ni okə ame ye shikatoo he gbejianotoo momo aje shishi. Keji shikatohe lə fataaa hei ni okwəc lə he lə, man ke akutsei shikafaahei ke Maŋ Nɔyaa Shika nitsumčhei hu ji hei komei ni obaanyə okə ohie atscc.
Le shika abo ni otaoc ake ofa lə	<ul style="list-style-type: none"> • Le shika abo ni otaoc kəha nibii ni obaahe lə • Le keji onyomčobcc lə damo nə kome pə nə loo efcc kaa be fəs be.
Kwemə shikafalə lə nibii ni etaoc	<ul style="list-style-type: none"> • Esa ake onu wojii ni yoo kəha shikafaa lə ashishi jogbanj dan i okεya jemə
Le nə hewə (Bə ni okə shika lə baatsu nii aha)	<ul style="list-style-type: none"> • Nokwemə nə <ul style="list-style-type: none"> ◦ Kəhe nitsumč dadei hei loo nibii jaa kəha nihelci ◦ Ahe loo atao tsu/shwapo ko hiə ◦ Awo nitsulci anyomč
Buu shika ni ofa ke ehe kpa lə nyomčowoo lə fəs	<ul style="list-style-type: none"> • Na shifimč ake obaanyə owo daa nyɔɔngbele nyomč ni sa ake owo lə dani okple shikafaa lə nə. • Le bə ni otaoc ake owo shika ni ofa lə nyomč lə oha ni keji osomč ake be lə səs atse loo oosumč nə ni səs ekees. • Maa nə mi ake, obaanyə awo nyomč ni ooowo lə nə fioo daa nyɔɔngbele loo keji nakai nɔlŋ daa.

Jarayeli nitsumō bibii shikafaa gbεjianōtoo nibii

Kεji ofee kralo ake ootao ni oyafa shika lε, esa ake oto *shika* ke *jarayeli nitsumō* woji kεha shikafaa lε taomō

Shika gbεjianōtoo woji

Obaahia nibii nεε

- Bo diεntse ke jarayeli nitsumō lε toowoo woji
- Shika gbεjianōtoo wolo ni hie
 - Sεenamōi ke shigbeemōi, hei ni fεε yε hegbo yeo, ke agbene bō ni shika yaa ni ebaa wolo hu.
- Bo dijtse owiemōi ni enemēi fata he
 - ‘Social Security’ yibōi loo ‘ITIN’ yibōi, shika ni baa odεŋ he sane, nibii ni etee nō sane, ke nyɔmōwoo ke shika fotro shεεwiemōi.

Jarayeli nitsumō mli woji

- Jarayeli nitsumō lε shikamō ke mla hegbe woji
 - Nijmaa ni kɔɔ ohemō he
 - Jarayeli nitsumō lε ke wojianwoo ke hegbehamō wolo
 - Mlai ke nibii anɔ ni adamōc ketsuc nii lε
 - Kεji ake ha ni otsuc nii lε he bo kεha be kredeε ko lε, ke enɔ woji loo nibii ni omala anɔ woji ni he hiaa onitsumō lε atscc
- Jarayeli Shikamō
 - Biε ji he ni sa ake oha mei ni oyaafa shika yε amεdεŋ lε ana ale ake, ebaahi ake amεkε amεshika baawo nitsumō lε mli. Sa ake shika ni okpaa gbe ake obaana, oti ni ka nitsumō lε hie, ke gbe i srɔtoi anɔ ni oootscc fεε ahi mli.

Kεji ootao shεεwiemōi ni kɔɔ jarayeli nitsumō lε mli woji ahe lε, yaa biε koni oyakwε: <https://www.sba.gov/funding-programs/loans/7a-loans>

NYS Akutso Noyaa Shika Nitsumohei

Akutso Noyaa Shika Nitsumohei waa gbɔi, nitsumo ni yei tara naa, ke akutsei ni ameshika sane ye shikroŋ ketsoo shikafaa ni hekpa le ye shikroŋ kwraa, shikakee gbənai, ke shika gbəjiantoo nibii krokomei tamo aŋkroŋkro gbətsɔɔmɔ ke tsɔsemɔ nifeemɔi anɔ.

CDFI hu ji mei ni jeee shika pe amefaa loo amekeɔ shi moŋ amehaa anaa nilee ni kɔɔ nitsumo le shishijee, hei ni aaanyɛ ana shika keje, ke gbeí anɔ ni aaatsɔ aha jarayeli nitsumo le ada. Naa NYS ni kwɛɔ CDFI nibii anɔ ketsoo nii piamɔ nibii ni ameyɔɔ keha ojarayeli nitsumo gbefaa le:

Accompany Capital Accompanycapital.org	BOC Capital Boccapital.org
Renaissance Economic Development Corporation renaissance-ny.org	Pursuit https://pursuitlending.com/
TruFund Financial Services https://www.trufund.org/	Obaana CDFI nitsumohei krokomei hu ni yɔɔ ‘New York’ maŋ le mli le ye keji osra https://www.nyscdfi.org/nyscdfis